

**ใบความรู้ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ : การได้วาที หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ทบ๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การได้วาที เป็นการพูดโต้แย้งหน้าที่ประชุม โดยแบ่งผู้พูดเป็น ๒ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายเสนอญัตติ และฝ่ายคัดค้านญัตติ และมีผู้ตัดสินชี้ขาดให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ

องค์ประกอบของการได้วาที

๑. **ผู้ได้วาที** มี ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน แต่ละฝ่ายประกอบด้วย หัวหน้า ๑ คน สมาชิกฝ่ายละ ๒-๓ คน หัวหน้าฝ่ายเสนอพูดคนแรก คนที่ ๒ คือหัวหน้าฝ่ายค้าน เมื่อผู้พูดสลับกันจนครบทุกคน หัวหน้าฝ่ายค้านสรุปประเด็นต่อหัวหน้าฝ่ายเสนอ

๒. **ญัตติ** คือ หัวข้อในการได้วาที ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ญัตติที่ดีจะต้องเป็นเรื่องที่ให้ผู้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง อยู่ในความสนใจของสังคมมีความเป็นกลาง และไม่ขัดต่อศีลธรรม

๓. **ประธานหรือผู้ดำเนินการได้วาที** ทำหน้าที่กล่าวนำ ชี้แจงญัตติ อธิบายระเบียบการได้วาที กำหนดเวลาพูด เชิญผู้ได้วาทีฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านสลับกัน รวบรวมคะแนนจากคณะกรรมการ ประกาศผล และกล่าวปิดการได้วาที

๔. **ผู้จับเวลา** ให้สัญญาณก่อนหมดเวลาแต่ละคน ๑ นาที และให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา

๕. **กรรมการตัดสิน** คณะกรรมการตัดสินควรเป็นจำนวนคี่ นิยม ๓ หรือ ๕ คน เพื่อป้องกันปัญหาคะแนนเท่ากัน คณะกรรมการต้องเที่ยงธรรมในการตัดสินเหตุผลและวาทศิลป์ของทั้งสองฝ่าย

๖. **ผู้ฟัง** อาจได้รับเชิญหรือเข้าฟังโดยอิสระปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดีมีมารยาทในการฟัง

ข้อปฏิบัติในการได้วาที

๑. ผู้ได้วาทีทุกคนเตรียมการพูด เตรียมข้อมูลล่วงหน้า หัวหน้าฝ่ายเสนอเป็นผู้อธิบายญัตติ ฝ่ายค้านมีหน้าที่หักล้างฝ่ายเสนอ ยกเหตุผล ตัวอย่างให้เห็นจริง

๒. มีมารยาทในการพูด ไม่พูดส่อเสียด ขูดคุ้ยเรื่องส่วนตัว หรือใช้กิริยาไม่สุภาพ ใช้สรรพนามแทนฝ่ายตรงข้ามว่า “หัวหน้าฝ่าย” “ผู้สนับสนุนฝ่าย”

๓. ไม่ใช้ภาษาหยาบคาย หรือเล่นสำนวนโวหารเกินไป

๔. พูดให้มีเนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง

๕. ใช้ศิลปะโน้มน้าวใจผู้ฟังคล้อยตาม

๖. ตรงต่อเวลา นิยมกำหนดเวลา ๓-๕ นาที ต่อผู้ได้วาที ๑ คน หัวหน้าจะได้รับเวลามากกว่าผู้สนับสนุน ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจ

๗. มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย

(พูดดีมีอนาคต : พิศวาส น้อยมณี)